

JAG MINNS MITT FYRTIOTAL

Klippningen av furirskoleeleverna på KA 2 våren 1946

När jag för en tid sedan läste om tvångsklippningen av några värnpliktiga vid KA 5 i Härnösand, kom jag att tänka på en liknande händelse, som inträffade på KA 2 våren 1946. Klippningen i Härnösand utfördes såvitt jag förstått med moderna, elektriska maskinsaxar. Klippning på KA 2 utfördes med en så kallad expeditionssax - jag vill minnas att den i militära reversalen stod upptagen som "Sax-, expeditions, 28 cm, ss" (där ss stod för spets-spets). Nåväl, vad gäller denna klippning skulle jag som den gamle Fänrik Stål kunna utbrista: "Ja, därom kan jag ge besked, om herrn så vill, ty jag var med."

Om jag i minnet försöker återkalla denna sorglustiga händelse, så var det väl ungefär så här:

Hösten 1945 - våren 1946 var jag furirskoleelev. Chef för skolan var kaptenen Percy Dahlheim. Dahlheim var av de flesta elever mycket omtyckt. Han hade humor, men kunde också bli rejält förbannad. Framför allt hade han kort stubin och tände lätt på alla cylindrarna när någonting var på tok. Det var väl denna hans egenskap, som ledde till den beryktade klippningen...

När examenstiden närmade sig tjtade Dahlheim om att vi i gemen var långhåriga och att vi skulle klippa oss. Trots chefens tjtande det sig vid gymnastikuppvisningen för regementschefen (Översten Alf Nyman) att han anmärkte på att en del av eleverna var långhåriga (vid svikthopp hade håret fallit ned över ögonen). Under denna uppvisning deltog endast hälften av eleverna, den andra hälften - till vilken jag hörde - var ledig och förberedde sig för kommande prov. När Percy Dahlheim hörde regementschefens kritik tände han direkt och beordrade omedelbart uppställning i kompanikorridoren. Denna uppställning gällde alltså bara de som deltagit i gymnastikuppvisningen. Efter en kort stund kom Dahlheim ut med expeditionssaxen i högsta hugg. Han beordrade samtliga att kam-

ma ned håret över pannan. Alla, vars hår gick nedanför ögonbrynen, blev klippta "rakt över". Med den slöa expeditionssaxen blev det naturligtvis ingen skönklippning. Utan att överdriva kan man lugnt påstå att allihop såg ut som f-n.

Vad hände då med oss andra, som undsluppit det hela? Jo - Dahlheim meddelade att vi skulle ställa upp i kompanikorridoren morgonen därpå och genomgå samma behandling som våra kamrater. Jag var hemma i mitt föräldrahem i Karlskrona och vännen Arne Hassberg (han hette Hansson på den tiden) kom hem till mig och visade hur han såg ut - vackert var det inte! Efter lite diskussion uppsökte vi tillsammans vår frisör som gjorde stora ögon. Vi hade ju varit och klippt oss hos honom för bara ett par dar sen! Vår frisör fixade i alla fall Hassbergs lockar så att de värsta hacken doldes och mig klippte han verkligen kort-kort.

På morgonen dan efter samlades ett trettiotal furirskoleelever i kompanikorridoren. Man kan lugnt påstå att känslorna svallade. Jag minns särskilt vännen Wiking, som hade gett sig den på att inte bli klippt. Så kom då skolchefen kaptenen Percy Dahlheim - beväpnad med expeditionssaxen. Han befallde oss att kamma ned håret och så började han klippa. Några kamrater hade gjort som jag - låtit klippa håret kort-kort och slapp således ytterligare skalpering. När det var Wikings tur sa han (Wiking alltså): "Kapten! Jag anhåller att få slippa bli klippt!" Dahlheim tände direkt och röt: "Tror du jag vill ta emot skällning från regementschefen bara för att ni inte bahagar lyda order!?!? - GIVAKT!!!" Samtliga stelnade till och gick upp i "enskild ställning". Därefter fortsatte han klippningen - även Wiking blev klippt! Men trots sin ilska hade han glimten i ögat. När han kom fram till Arne Lundqvist sa han: "Lundqvist, Lundqvist - du om någon borde väl veta hur jag vill ha det!" Arne Lundqvist var minör och hade tidigare tjänstgjort under Dahl-

heim. Nu hör det till saken att Lundqvist - åtminstone på den tiden - hade ett tjockt, ljust, vågigt och hackade i. När det hela var över tittade vi alla fåraktigt på varandra, men trots eländet kunde vi inte låta bli att skratta - det hela såg för dråpligt ut. Nu blev det ju så småningom ett rättsligt efterspel, det skrevs anmälan och jag vill minnas att det också blev någon form av strafföreläggande.

Sommaren därpå - alltså 1947 - tjänstgjorde jag som sjukvårds furir på Almö, där Percy Dahlheim var chef. En eftermiddag kom han in på sjukan och med barsk röst sa han: "Kom nu Heller, vi skall ut och plocka svamp!" Det var bara att lyda order och säga "Ja, Kapten!" Jag såg på honom att han var förbannad över någonting och att han ordinerat svampplockningen för att få bukt med sin ilska. När vi passerade baracken där vi underbefäl var förlagda sa Dahlheim: "Ser du så vackra blommor det växer här? Men för detta är det ingen som tackar en! Nej, dom kan bara skriva anmälan för att man klipper lite hår av dom!" Så blängde han på mig; "Var du med om den anmälan Heller?" frågade han. "Nej kapten!" sa jag. Då blängde han ännu ilsknare och så sa han: "Va - svek du dina kamrater!!!" "Nej, Kapten" sa jag, "jag blev aldrig klippt!" Så förklarade jag för honom hur det hela låg till, och han berättade om rättegången och dess följder. Till slut tog jag mod till mig och frågade varför han framhärdat i galenskapen och klippt en andra omgång. Då svarade han på ett för Percy Dahlheim typiskt sätt: "Jag måste ju för tusan vara konsekvent - hade jag sagt A, var jag tvungen att säga B!"

Lennart Heller
Furirskoleelev 1945/46